

Askeri zindanlarda Cunta'nın işkence ve zulmüne karşı direnen DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk

BAŞTÜRK VE DİSK YÖNETİCİLERİNE ÖZGÜRLÜK !

12 EYLÜL FAŞİST DARBESİNİN BOY HEDEFİ DİSK'İN YÖNETİCİLERİ 6 AYI AŞKIN SÜREDE BERİ ASKERİ ZINDANLARDA TUTULMAKTA, İŞKENCEDEN GEÇİRİLMEKTE, DIŞ DÜNYA İLE TÜM İLİŞKİLERİ KESİLMİŞ BULUNMAKTADIR. ULUSLARARASI SENDİKAL ÖRGÜTLERİN VE HATTA YABANCI PARLAMENTO HEYETLERİNİN HAPİSHANEDE DİSK YÖNETİCİLERİYLE BİZZAT GÖRÜŞME İSTEMLERİ BİLE BÜYÜK BİR CÜRETLE VE SUDAN BAHA NELER UYDURULARAK REDDEDİLMEKTE, DİSK GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTÜRK VE MÜCADELE ARKADAŞLARI TAM ANLAMIYLA BİR ENGİZİSYON REJİMİ ALTINDA BULUNDURULMAKTADIR.

İlk olarak tutuklanmış bulunan 68 DİSK yöneticisi hakkındaki itiraz askeri mahkemeye reddedilmiştir.

Bu arada DİSK yöneticilerine yapılan işkence ve zulmün dünya kamuoyuna yansımaları üzerine, askeri cunta, insanlık dışı yeni bir baskıya başvurarak, televizyon ekranından bizzat Baştürk'e bu haberleri yalnlattırmaya kalkışmıştır.

İlk olarak aynı işleme tabi tutulan eski İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın televizyon kamerası önünde söylediği "beş gün, beş gece gözlerimbağlı sandalyede oturtuldum" şeklindeki sözleri ses bandında tahrif edilerek, İsvan'ın işkence iddialarını reddettiği biçiminde yayın yapılmıştır.

Daha sonra Baştürk de aynı şekilde televizyonda konuşurulmak istenmiştir. Ancak, Baştürk, 2,5 saat süreyle yapılan baskılara direnerek, kendisine sorguda işkence yapıldığını tekerarlamakta ısrar etmiştir. Baştürk'ün kendisine açılmama ya ptıramayan askeri savcu, kuklabir askeri dok-torun "işkence izine rast-

(Devamı 2. sayfada)

TÜRKİYE ABD'NİN SICRAMA TAHTASI OLUYOR!

Mart ayı sonunda Dışişleri Bakanı İltiz Türkmen'in ABD'ye yaptığı seyahat, tam Başkan Reagan'a suikast yapıldığı günle rast gelmiş olmakla beraber, Türkiye'nin ABD'nin hegemonyasına sokulmasında yeni bir adım olmuştur.

Her ne kadar önceden ileri sürüldüğü gibi Dışişleri Bakanı Haig tarafından Amerikan "Çevik Müdahale Gücü" için Türkiye'den somut bir istemde bulunulmuşsa da, genel olarak ABD'nin Körfez'e ilişkin plan-

(Devamı 2. sayfada)

UNUTMA, HAYKIR, HAYKIRT!

TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARINI AYAKLAR ALTINA ALAN VE FAŞİST ASKERİ DİKTATÖRLOGO KURUNLAŞTIRMA AŞAMASINA GİREN EVREN CUNTASI, YURT İÇİNDE VE DIŞINDA TEPKİLERİN ŞİDDETLENMESİ KARŞISINDA YENİ BİR MANEVRA İÇİNDEDİR: "DEMOKRASİYE DÜNOŞ TAKVİMİ"NDEN, "İKİ YIL İÇİNDE SEÇİMLERE GİTMEK"TEN, "İŞKENCECİLERİ KOVUŞTURMAK" TAN, "GÜZALTI SÖRESİNİ KISALTMAK" TAN SÖZ EDİYOR. BU, TOM FAŞİST DİKTATÖRLERİN BAŞVURDUKLARI KLASİK OYALAMA, ZAMAN KAZANMA TAKTİĞİDİR. TÜRKİYE'NİN AVRUPA KONSEYİ'NDEN ÇIKARTILMAMASI İÇİN BU TAKTİKLERİN UYGULANMASINDA "İLERİCİ" BİLİNEK CHP'LI ESKİ PARLAMENTERLER BİLE ROL ALMIŞLARDIR. BU, CHP'LI KİTLELERE İHANETTİR. EVREN CUNTASI'NIN YIKILISINI HIZLANDIRMAK İÇİN ŞU 6 GERÇEĞİ UNUTMAMAK, HER YERDE HAYKIRMAK VE HAYKIRTMAK, HER İLERİCİNİN VE DEMOKRATIN GÖREVİDİR:

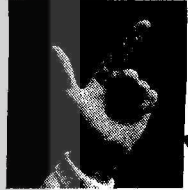
EVREN CUNTASI, DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK DOŞMANIDIR:

Parlamentoyu feshetmiş, anayasayı ayaklar altına almış, demokratik örgütleri kapatmış, tüm haberleşmeyi sansüre tabi tutmuş, başta Anayasa Mahkemesi olmak üzere tüm yargı organlarını kukla haline getirmiştir. Beş generalin yasaları yarın "parlamentar faşizm" in anayasası olacaktır...

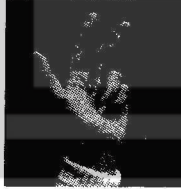
EVREN CUNTASI, BAĞIMSIZLIĞIMIZIN DOŞMANIDIR:

Onu esasen Pentagon generalleri ve Wall Street beyleri iktidara getirmiştir. Bedelini de, Cunta, 24 Ocak Kararları'nı ve SIA'yı onaylamakla ödemiştir. Şimdi de, yurdumuzu ABD emperyalizmi için Ortadoğu'da sıçrama tahtası yapma hazırlığı içerisinde. Vatani parça parça satmaktadır.

EVREN CUNTASI, İŞÇİ SINIFIMIZIN DOŞMANIDIR:

Tekelci sermayenin vurucu gücü Evren Cuntası'nın ilk yaptığı iş, işçi sınıfımızın siyasal ve sendikal örgütlerini kapatmak, yöneticilerini tutuklamak olmuştur. Toplu sözleşme ve grevleri yasaklamıştır. Şimdi de savunmasız kalan işçinin ekmeğine, aşına el uzatmış, talan etmektedir.

EVREN CUNTASI, TÜRKİYE HALKLARININ DOŞMANIDIR:

Evren Cuntası devlete faşist ideolojiyi, ırkçı ve şoven anlayışı egemen kılmaktadır. Bizzat Evren, Hitler'e taş çıkartarak vatandaşları "kanlarına göre" tasnif etmektedir. Türkiye, her türlü şovenist ve ırkçı uygulamanın kol gezdiği bir "halklar hapishanesi" haline dönüşmüştür.

EVREN CUNTASI, İNSANLIK DOŞMANIDIR:

12 Eylül'den beri 100 bin'e yakın insan askeri zindanlara atılmış, binlercesi işkenceden geçirilmiş, işinden edilmiştir. Yurt dışında olanlar bile, vatandaşlıktan atılarak, yurtdan ve ailesinden kopartılmaktadır. Türkiye, tarihin en korkunç tiranlıklarından birini yaşamaktadır.

EVREN CUNTASI, KÖLTÖRÖN, AYDINLIĞIN DOŞMANIDIR:

Tüm ilerici yayınlar kapatılmış, tüm kitle iletişim araçları, tiyatrolar, sinemalar, kültür ve edebiyat yaşamı sansür ve baskı altına alınmıştır. Okullar, üniversiteler kışla haline dönüştürülmekte, tekeli sermayeye "robotlar" yetiştirecek bir eğitim sistemi oluşturulmaktadır.

İKİNCİ DÖNEME GEÇERKEN GÖREVLERİMİZ...

Türkiye'deki faşist askeri cunta, ezme ve tasfiye döneminden, adım adım, yeni düzeni kurumlaştırma aşamasına geçiyor...

Parlamentonun dağıtılması, siyasal parti faaliyetlerinin yasaklanması, devrimci sendikacılığın ezilmesi, basının, radyo-televizyonun resmi sansürün de ötesinde tam bir oto-sansür altına sokulması, askeri planda Pentagon'a, ekonomik planda Wall Street'e tam teslimiyet... Tüm bunlar, cuntanın programının birinci aşamasını oluşturmaktadır. Nitekim, 12 Mart'ın 10. yıldönümüne rastlayan 12 Eylül'ün altıncı ayında, bu programın hemen tamamı gerçekleştirilmiştir. Tabii, emekçi kitlelerin yeni oluşturulan yapıyı daha net görür hale gelmeleri, işçi sınıfının siyasal ve sendikal örgütlerinin tabanlarının direnişe daha kararlı hale dönüşmeleri bahasına...

Birinci dönemde Evren Cuntası'nın halk düşmanı, vatan haini uygulamalarına karşı, dağıtılan parlamentoda temsil edilmiş siyasal partilerin yönetimlerinde tam bir teslimiyet gözlemlenmiştir.

Gecmiş dönemlerde "demokrasi" şampiyonluğunu elden düşürmeyen CHP'nin yönetimi bile, Cunta'yı destekleme konusunda bir AP ile, bir CGP ile yarış halinde olagelmıştır. Liderlerinin siyaset yapamaması ihtimalinin "parti içi iktidar" yanıllarınca yarattığı burukluk dışında, bu partilerin üst kesimleri, "Cunta'nın geçici yönetimi"ni ve "terörizme karşı mücadele"yi savunmak için, yol paralarını da ceplerinden ödeterek partili milletvekili ve senatörleri Avrupa Konseyi'ne koşturmuşlardır.

Sadece, 12 Eylül sonrası "Atatürkçülük" adına ideolojik açıdan, "tekelci sermayenin çıkarları" adına ekonomik açıdan en büyük darbeyi yiyen MSP için durum daha farklı olmuştur.

Ancak üst yönetimlerinin cunta karşısındaki tutumları ne olursa olsun, MHP dışındaki tüm partilerin tabanlarında da askeri faşist diktatörlüğe karşı direnmiş kitlesel potansiyeli olmuştur.

Uluslararası planda ise Batı Avrupa ülkeleri, Ortadoğu'ya ilişkin stratejik hesaplarından ve Türkiye'ye ilişkin "sermaye ihracı ve Türkiye emekgücünü kendi ülkesinde sömürme" planlarından ötürü, Evren Cuntası'nın terörü karşısında hoşgörülü ve hayırlı bir tutum içinde olmuşlardır. Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nda demokrat parlamenterlerin yaptıkları çıkışlara rağmen, hükümetler planında, vaktiyle Yunan albaylarına veya Şili generallerine gösterilen tepki, Evren Cuntası'na gösterilmemiştir.

Emperyalist mihrakların ve özellikle de ABD'nin Türkiye'yi kendine iyice bendetme planları karşısında dünya barış, demokrasi ve sosyalizm güçleri de, bu süreci hızlandırmaya neden olabilecek müdahalelerden kaçınma ihtiyatlılığı içinde olagelmislerdir.

Türkiye demokrasi güçleri açısından, 12 Eylül darbesinin yıkma ve tasfiye dönemi, anti-faşist cephenin örgütlenmesi açısından böyle bir ortamda büyük zorluklarla geçmiştir.

"Bilimsel sosyalist platform"da sayılan ve böyle bir cephenin içinde doğal olarak yer alması gereken bir siyasal örgüt bile, on yıl önceki 12 Mart yönetimini açığa "faşist" ilan ettiği halde, sınıfsal konumu daha net olan bugünkü 12 Eylül yönetimine "faşist" niteliği kondurmaktan ısrarla kaçınmış, işi, bu niteliği yapan devrimci örgütlerle eylem birliğini askıya alacak bir olumsuzluğa kadar varırmıştır.

Ancak, cuntanın yıkma ve tasfiye döneminden, faşizmi kurumlaştırma, baskıyı kalıcılaştırma dönemine geçtiği bugünlerde, artık kendini anti-faşist sayan tüm örgütlerin, grupların ve kişilerin sağlıklı bir durum değerlendirilmesi yaparık faşist askeri diktatörlük karşısında durumlarını ve tutumlarını yeniden saptamaları, kitlelerle biriken direniş potansiyelini örgütlemeleri gerekmektedir.

Demokrasi için Birlik, darbenin daha ilk gününden koyduğu isabetli teşhisler temelinde, tüm anti-emperyalist, anti-faşist, anti-sovenist ve anti-tekelci güçlerin TEK CEPHE'de güç ve eylem birliğinin ısrarlı savunucusu olmuştur.

14 Şubat 1. Avrupa Genel Kurulu, en yüksek organımız olarak, bu tutumu onayladığı gibi, örgütümüzün yönetiminde tek söz sahibi olan seçilmiş organlarını ve tüm çalışma gruplarını, en geniş anti-faşist birlikleri sağlama yolunda görevlendirmiştir.

Bu kararların ışığında, Demokrasi için Birlik, kendi saflarını TEK CEPHE anlayışı ve hedeflerini benimsemiş tüm demokratları açtığı gibi, diğer anti-faşist örgütleri ve grupları da, "karşılıklı saygı ve iç işlere karışmama" ilkesi üzerinde en geniş anti-faşist eylem ve güç birliklerini oluşturmağa çağırıyor.

CUNTA HA BİRE VERİYOR.

Cunta'nın başı General Evren, geçen Ekim ayı ortalarında Diyarbakır'da yaptığı konuşmada, kendilerine "işçinin karşısında, işveren'in yanında" denilmesine kızıyor, "Halkın içinden gelen komuta kademesi, işçinin karşısında asla olamaz," diye bu suçlamayı reddediyordu. "Biz daima fakir halkın yanında olacağız. Onların daha müreffeh yaşaması için bize düşen görevi yapacağız. Çalışan yanındayız, destekliyiz. Vergi adaletini mutlaka çıkartacağız," vaadinde bulunuyordu. Bu arada, "işveren de kazancının büyük bölümünü işçiye vermeliydi," diye buyurmaktan da geriye kalmıyordu.

Şimdi, bu sözleri aklımızda tutarak, cunta iktidarının işçi ve "fakir halk" konusunda yaptıklarına ve yapmak istediklerine bakalım.

Önce, herkesin bildiği ve işin esasını oluşturan noktadan başlayalım: "Artık işçinin seçtiği temsilcilerin patronla pazarlığa oturup toplu sözleşme yapması yok. Anlaşma olmadığı zaman, Anayasa'nın hak olarak tanıdığı grev yapma hakkı da yok. İşçilerin haklarını azimle savunan ilerici sendikalar topluluğu DİSK de yok. Herşey Yüksek Hakem Kurulu'nun dudakları arasından çıkacak kararlara, emirlere bağlandı.

Cunta, ülke yönetimine el koyduğunda yaklaşık 600 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme görüşmeleri durduruldu. Sözleşmeler askıya alındı. Bu yıl sona eren sözleşmelerle 600 bin işçinin daha aynı duruma gireceği söyleniyor. Yüksek Hakem

Kurulu ise işçinin hak ve çıkarları aleyhine, işverenin yararına olabilecek tüm tedbirleri -bir tekini kaçırmadan- düşünüp alabilmek çabasıyla toplu sözleşmeleri bir türlü bir sonuca bağlayamıyor. İşçiler yakalarının hayat pahalılığına, gidetli geçim sıkıntısına kapılmış, aylardır bekleyedursunlar...

Asgari Ücret Komisyonu'nda da aynı havaya esiyor. Şimdi geçerli olan brüt 5400 liralık asgari ücret tesbit edilirken, işçinin kendisinin "zaruri masrafları" ile birlikte ailesinin geçimi de bir ölçüde hesaba katılmış. Öyle iken, vergi kesildikten sonra üçbin küsur liraya düşen, işçinin ve ailesinin geçimini sağlamaktan çok uzak olan bu 5400 rakamı elde edilmiş. O günden bu yana fiyatlar 200 kat, hatta daha fazla artmış, pahalılık hayatı cehenneme çevirmiş, ama YHK'ndaki hükümet ve işveren temsilcileri yeni asgari ücretin sadece işçinin "zaruri masrafları" hesaba katılarak tesbitinde direniyorlar! İşçinin ailesi ne olursa olsun! İşverenin bu tutumunda yapılacak bir şey yok. Ama hükümet temsilcisine ne demeli? Hani çalışanın yanında, destekçisi olunacaktı? Hani "fakir halkı müreffeh yaşama kavuşturmak" için gerekenler yapılacaktı?

Asgari ücret sorunu, hükümet ve işveren temsilcilerinin göstermek istedikleri gibi sadece işçiyi başlayan gençleri ilgilendirmiyor. Komisyon'da işçi temsilcisi uygulamada asgari ücretin azami ücrete dönüştüğünü, işçilerin büyük çoğunluğunun asgari ücretle çalıştığını belirtiyor.

DİSK YÖNETİCİLERİNE ÖZGÜRLÜK!

(Başı 1. sayfada)

lanmadığı çeklindeki raporunu televizyonda yayınlattırmıştır.

Baştürk'e bu direnişinden dolayı daha da hınçlanan askeri savcı, bu kez de Yeni Dergi'de kendisine atfen yayınlanan bir açıklamayı bahane ederek kendisini hücre hapsine attırmıştır. 74 saat Sultanahmet'in rutubetli bir hücresinde tutulduktan sonra Baştürk yeniden Davutpaşa'ya getirilmiştir.

Bu arada DİSK ve ona bağlı sendikaların tüm malları talan edilmektedir. Cunta'nın atadığı kayyumlar, bu sendikalarda çalışan tüm kadroların işine son vermektedir. Örneğin Genel İş'in Çankaya'da yaptırdığı büyük binayı Turizm Bankası'na 811 fiyatına devretmekte, yine bu sendikaların arabaları kapanın elinde kalmaktadır.

Türkiye ilerici sendika hareketini her bakımdan göstermek için tüm yöntemler kullanılmaktadır.

Bu uygulamalar, doğrudan baskıya hedef olmadığı halde Türk-İş içinde dahi tepkiler yolaçmakta, hiçbir işlevi kalmayan bu konfederasyonun da kendi kendini feshetmesi eğilimleri üye sendikalar arasında güçlenmektedir.

Uluslararası sendika hareketi, DİSK'e yönelen saldırılar karşısında tam bir dayanışma içindedir.

Geçen sayılarımızda ayrıntılı olarak bildirdiğimiz protesto girişimlerinden sonra Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, Nisan başında bu yönde önemli bir

karar almıştır. Üyelik bağvurularını gözden geçiren ASK Yürütme Kurulu, üst yönetiminin işbirlikçi tutumundan ötürü TÜRK-İŞ'in üyelik istemini reddetmiş, buna karşılık faaliyetten men edilmiş olmasına rağmen DİSK'in üyelik başvurusunu gündemde tutmağa karar vermiştir.

Dünya Sendikalar Federasyonu ise, DİSK yöneticilerine yapılan baskılarla ilgili bir hukuki rapor yayınlayarak Uluslararası Çalışma Örgütü'ne başvurmuştur.

Öte yandan, DSF ile Dünya İş Konfederasyonu'nun ve bazı işkolu federasyonlarının şikayeti üzerine Türki-

ye'deki durumu 3-6 Mart oturumunda görüşen Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Yönetim Kurulu, kapatılan konfederasyon ve sendikaların derhal açılması, tutuklu sendika yöneticilerinin derhal salıverilmesini, sendikal hak ve özgürlüklere saygı gösterilmesini isteyen bir karar kabul etmiştir.

Bugün tutuklu sendikacıların özgürlüğü için mücadele, anti-faşist mücadelemizin kilometre taşlarından biridir.

Bu uğurda tüm mücadele olanakları seferber edilmeli ve haykırılmalıdır: BAŞTÜRK'E VE TÜM DİSK YÖNETİCİLERİNE ÖZGÜRLÜK!

CUNTA DALKAVUKLUĞUNUN ÖDÜLÜ

APP'İN 17 MART TARİHLİ HABERİ:

TİKP Merkez Komitesi Üyesi Mustafa Kemal Çankıran, cuntanın çağırışı üzerine mülteci olarak bulunduğu Almanya'dan Ankara'ya dönerek havaalanında güvenlik kuvvetlerine teslim olmuştur. Başbakan Uluşu, "vatanı ihanet etmemiş olanların şerefli ve bağımsız Türk yargıçlarının karşısına çıkmaktan korkmamaları" gerektiğini söylemişti. Bunun üzerine, Çankıran, Türkiye'de demokrasiye dönüş yolunda olumlu girişimleri desteklemek için yurda dönüp teslim olacağını açıklamıştı.

APP'İN 19 MART TARİHLİ HABERİ:

Avukat Uğur Uzer ve Nusret Senem, müvekkilleri Çankıran'ın Mamak Hapishanesine sokulur sokulmaz dövdüğünü, ellerinde ve vücudunda birçok dayak izi çürükler bulunduğunu açıklamışlardır.

PATRON DOYMAK BİLMİYOR!

"Zaruri masraflar"ın ne düzeyde tutulacağı da ayrı bir sorun. Hasılı, asgari ücret hükümet ve işveren temsilcilerinin gönlünce tesbit edilirse -ki beş aşağı beş yukarı öyle olacaktır- işçilerle aileleri yoksulluğun ta dibine, hatta düpedüz açlığa itileceklerdir.

Ücretler konusunda bir de 1979, 1980 ve 1981 yılları için Kurul'un öngördüğü zamlar var. Kurul, 1979-1980 iki yıllık süre için toplam yüzde 170 zam öngörüyor. Bu zam yüzdesi o iki yıl süresindeki toplam enflasyon yüzdesini karşılamaz. Hele bu zamlardan vergi de düşüleceği için hiç karşılamaz. Bu demektir ki, bu iki yılda işçi ücretlerinde gerçek bir yükselme değil, bir gerileme söz konusudur.

Ama 1981 için öngörülen ücret zammının hikayesi daha da hazin. Ve aklın, mantığın kabul etmeyeceği bir hikayenin uygulanması. 1981'de ücretlere yüzde 40 ila 50 arası zam yapılacaktır. Ne var ki, yeni gelir vergisindeki indirimle işçilerin gelirlerinde meydana gelecek ve ücret zammının yüzde 30'unu oluşturan fazlalık, işverenlerin ödemesi gereken bu yüzde 40-55 zamdan düşülecektir! İşveren kendi cebinden sadece yüzde 10 ile 15 arası bir zam ödeyecek!

Vergi, devlet ile yurttaş arasında bir ilişkidir, ücret ise işverenle işçi arasındaki ilişkinin bir sonucu. İkisi birbirine karıştırılamaz. Devlet, gelir vergisindeki indirim dolayısıyla işçiye sağladığı gelir farkını şimdi önerilen bu usulle geri alıp işverene aktarmış olacak.

Böylece işverenin gelirine ücretlerin yüzde 30'u oranında bir zam gelecek.

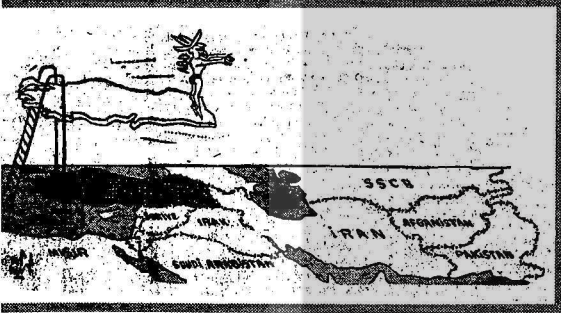
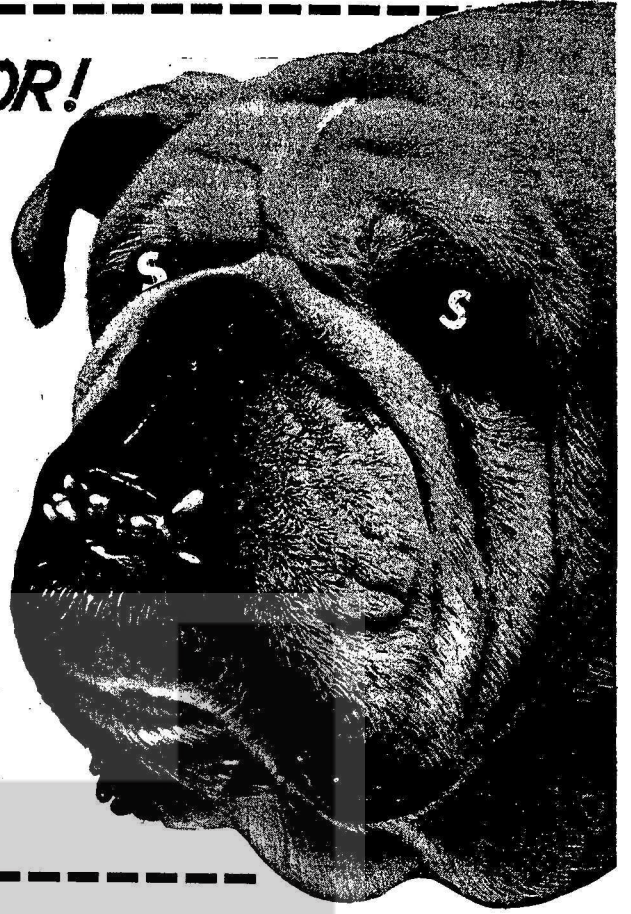
İşçi emeklerine getirilen maaş zammı da yüzde 10'dan ibaret! Nasıl geçinsin bununla yağılı, malul işçiler? Ayrıca işçilerin emeklilik maaşları, her kademe, memurlarinkinden düşük.

Vergi adaleti, sosyal adalet nerede?

Yüksek Hakem Kurulu, işçilerin kazanılmıştık tüm haklarını tarpanlamak karar ve çabasıdadır. Kıdem tazminatları zaten kuşa çevrildi. İkramiyeler yılda iki maaşa indirildi. Şimdi ücretli tatiller, sosyal yardımlar, ücretli izinler de budanmak isteniyor. Bu hakların budanmasında ne insafsız uçlara kadar gidilmek istendiği hakkında bir fikir vermeye şu örnek yeterli: Doğum izninin tüm sözleşmelerde beş gün ile sınırlandırılması öneriliyor. Sormak gerek: bunu utanmadan öneren hükümet ve işverenlerin hanımları doğumdan sonra altıncı gün "işbaşı" yapmak bir yana, yataklarından kalkıyorlar mı acaba? Ata sözleri arasındadır: "Lohusanın mezarı kırk gün açık kalır."

Durum öyledir ki, işverenlerin ve hükümetin dümensuyunda olma alışkanlığında ki Türk-İş'in temsilcisi bile asgari ücret komisyonu toplantısını terketmiş ve Türk-İş, sorunları İcra Kurulu'nda görüşme kararı almak zorunda kalmıştır.

İşçiler şimdi birer birer ellerinden alınan haklarını çetin, örgütlü mücadelelerle, bileklerinin kuvvetiyle kazanmışlardır. Bu hakların yeniden kazanılması ve daha da geliştirilmesi de aynı yoldan olacaktır.

ABD'İN SİÇRAMA TAHTASI

(Başlı 1. sayfada)
lara katkı beklediği vurgulanmıştır. Türkmen çeşitli demecilerinde, "Türkiye'nin NATO Bölgesi dışında herhangi bir görev almaya çağını," söylemişse de, bir süreden beri NATO'nun görev bölgesini Körfez'e kadar genişletme sorunu NATO ülkelerinin gündeminindedir. Kaldı ki, Türkmen, bazı koşullarla NATO dışında da, Körfez Bölgesi operasyonuna Türkiye'nin katılması konusunda kapıyı açık bırakmıştır: "Körfez'deki Arap ülkeleri Körfez'e bir saldırı vukuunda Amerikan yardımını gerekli buluyorlar. Ama şimdilik öyle bir tehlike görmediklerinden, ABD'ye üs vermeyi ve onunla askeri bir antlaşma yapmayı sakıncalı buluyorlar. Biz onların bu görüşlerine katılı-

yoruz, aynı şeyi yapmayı biz de sakıncalı buluyoruz. Bizim için esas prensip, Körfez Savunması'nın bölge ülkelerinin arzusu ile gerçekleştirilecek düzenleme yoluyla yapılmasıdır."

Esasen General Haig de, resmi bir askeri örgütlenme ile sürmüyor, ABD ile Pakistan, Suudi Arabistan, Türkiye, İsrail ve Mısır arasında "Sovyetler Birliği" ni durduracak" stratejik bir konsensüs (mutabakat) -tan bahsediyor.

Şu halde, Türkmen, Haig'in planlarına baştan yeşil ışık yakmaktadır. Böylece, Cunta, Türkiye'yi ABD'nin askeri maceralarına sürüklemek gibi çok tehlikeli bir yolda ilerlemekte ve faşist niteliğini dış politikada da daha belirgin bir biçimde açığa vurmaktadır.

MUHARREM KARARNAMESİ'NDEN "ATATÜRK'ÜN 100. YILDÖNÜMÜ"NE

Türkiye egemen sınıfları, ebediyen kaybolmuş prestijlerini geri getirme hayaliyle, tarihsel olarak son barutunu tükettiği bir "ulusal bağımsızlık savaşı ideolojisi Kemalizm'i, demir ökçeli, modern (!) faşist cuntasıyla yeniden sahneye koyuyor.

Evren sapkalı, Demirel ağzılı "gardrop Atatürkcülüğü" adına, Mustafa Kemal'in 100. doğum yıldönümü kutlanıyor. Bugünlerde ülkemiz, en ilüminörün bile yaka silkip gına getirdiği bir Atatürkcülük humması yaşıyor.

Büyük hapishane Türkiye'nin duvarları, pencerele, gözleri, kulakları, beyinleri, ağızları "Ata-Türk", "Ata-Türk" dolu. Tek gayeleri korkutmak, sindirmek, uyutmak, yutturmak, insan haklarını, demokrasiyi, hepsinin üstünde işçi sınıfı mücadelesini unutturmak, toplumun özüne kök salmış sosyal muhalefeti emmek. Sefilliliği, yoksulluğu, eşitsizliği, kokusmuşluğu milli beraberlik, devletin bütünlüğü yafataları altında gizlemek.

"Ne de örgütlüyümsü bu solcular?"

Her gün televizyonda, radyolarda açılanan mükemmelliğin en üst derecesinde örgüt semaları, Türkiye'nin her yanından fıskırıyor. Bir düğmeye basan, Türkiye'yi berhava ettirecek silahlı güce sahipmiş bu solcular. Hani maazallah paşalar 24 saat daha gecikse, Türkiye Moskova'nın kucagina düştü düşecek... Her gün yeni listeler, yeni örgütler, yeni solcular... Paşalar bu işin sonunu getirmeden giderler mi? Sonu ne zaman gelir? İşte o bilmez; batılı dostlar dürtükleyip durmanın da, şunların kökünü kazıyalım!

Ama beyler, paşalar; hesaba yeterince katmadığınız başka 100. yıllar da var. Hatırlatılır adama, Mustafa Kemal'in gelenekleri coktan Anıt Kabir'in mermerleri altında toprak oldu. Ne var ki, 1881 Muharrem Kararnamesi, konsorsiyumlarda, SIA'larda etiyile, kanıyla, tüm canlılığı-

la yaşıyor. Parvus Efendi'nin devrin resmi belgelerinden derlediklerine göre, Muharrem Anlaşması imzalandığında, toplam borçlar yaklaşık 5 milyar Fransız francı. (0 dönemde 1 Osmanlı Lirası yaklaşık 22,5 Frank). Bu borcun yüzde 40'ı Fransızlara, yüzde 29,4'ü İngiltere'ye, yüzde 8'i Hollanda'ya, yüzde 5'i Almanya'ya, yüzde 8'i Galata banker'lerinedir. 1914'te Dünyu Umumiye yönetiminin açıklamasına göre, borç 154 milyar Osmanlı Lirası'na varmıştır.

Mustafa Kemal, hatta İsmet İnönü bile Dünyu Umumiye'ye karşı çıkmışlar, böyle sine bir ekonomik pranga ve denetlemeneler getireceğini yerinde sezmışlerdi.

Peki, 1980 yıllarının Atatürkcüleri ne yapıyor? İktidara gelir gelmez ilk yaptıkları iş, askeri, ekonomik, politik anlaşmalara ve kamplara sadık kaldıklarını açıklamak. Pasalardan, 1980'li yıllarda yağlı kuşrukları bırakıp da yurt sevmelerini, halk sevmelerini beklemek en azından safdillik veya icazet işaretidir.

1978 yılı sonu itibariyle 45 milyar dolar olan gayrisafi milli hasılamın yanı sıra yine 1978 yılı sonu itibariyle 15 milyar dolar'a varan dış borcun vahameti, en kör gözleri açacak kadar nettir. Yeni hükümetin politikasını desteklediğini açıklayan Eczacıbaşı, "Özellikle 1980 yılından itibaren görülen iyileşmeler, ekonomik alanda daha açık biçimde ortaya çıkmaktadır. Ancak, bu olumlu gelişimin yanında piyasada talep düşmekte, üretim yeterince artmadığı halde stoklar büyümekte ve sanayide işletme kredisi darboğazları tehlikeli boyutlara ulaşmaktadır. Ölkemizin içinde bulunduğu dönemde özellikle ekonomide görevli olan bizlere büyük sorumluluk düşmektedir." demektir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün 100. doğum yıldönümünde birazcık da Dünyu Umumiye ve Muharrem Kararnamesi ile Konsorsiyum ve 24 Ocak Kararları'nın karantlık benzerliklerini konuşsak ne olur acaba?

DEMOKRASI İÇİN BİRLİK - AVRUPA KOMİTESİ YAYIN ORGANI
SAYI: 6 • Mart 1981 • 1 DM • 24 sayılı abone: 20 DM
• Yazı İşleri: DİB-BK - BP 1344 - 1000 Bruxelles - Belçika - Tel: (32-2) 230 34 72 • Abone ve Dağıtım: DİB-FAK - Oststrasse 135 - 4 Düsseldorf 1 - Federal Almanya - Tel: (49-211) 325 759 • Konto No: Telli - Kreissparkasse - Düsseldorf 102 29 70 - BLZ 301 502 00

evren'in alman televizyonu'nda sansürlenen provokasyonları

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın her türlü yazılı insan hakları anlaşmalarını ihlal ederek zorbalıkla Türkiye'de politik iktidarın yönetici mevkiine konmuş olan Besli Çete'nin başı General Kenan Evren, Federal Almanya televizyonunda 28 Mart tarihinde bir konuşma yaptı.

Avrupa'daki Türkiyeli topluluk içindeki faşist-gerici çevreleri demokrat-ilerici Türkiyelilere karşı açıkça kısırtıcı kısımları ZDF tarafından yayınlanmamış olmakla beraber, boyalı basın aracılığıyla konuşmanın tamamı, daha televizyonda yayınlanmadan önce bu çevrelere iletilmiş bulunuyordu. Daha sonra ZDF'ye karşı açılan kampanyaya dolayısıyla bu kısımlar boyalı basının aracılığıyla daha da gürültülü biçimde yansıtıldı.

Evren, konuşmasının daha başında "12 Eylül Harekatı'nı haklı çıkarmağa çalışarak, arzuldıkları hedeflere kısmen vardıklarını söylüyor. Nedir bu hedefler?

"Can-mal güvenliğini tesis etmek". Doğru! Tekelci sermayenin ve yarıdıklarılarının "can ve MAL" güvenliği sağlanmıştır. Ama işkencelerde, idam sehpalarında, esrarengiz operasyonlarda güvenlik (!) altına alındığından ölenler, bağımsız (!) mahkemelerde düşüncelerinden ötürü ömür boyu hapis cezalarına mahkum edilenler bahasına sağlanmıştır. "Devlet otoritesini egemen kılmak." Dünkü devlet içinde devlet'le, bugünkü devlet arasındaki fark nedir? Dün uygulanmayan kanunları bugün hepten ortadan kaldırarak mı sağlanacak devlet otoritesi? Yoksa, bugün nisbeten daha az ortalıkta görülen yüzbinlerce askeri sokağa dökmekle ve polis'in işportacıdan, esnaf'tan v.s. aldığı rüşveti, uyguladığı keyfi işlemleri daha zorbaça bir biçimde asker ve jandarmalara yaptırmakla mı?

"Sosyal adalete, ferdi hak ve hürriyetlere, insan haklarına dayalı laik Cumhuriyet rejimini işleri kılmak..." Kargalar bile güller bu söze. Sen kağıt üzerinde bile tahammül edemediğin sosyal ve hukuksal devletiyki; kitap bastı, söz söyledi, okudu, yazdı diye insanları zindana at, işkence yap, öldür; dili, kültürü ayrı insanların toplu olarak katledilmelerine göz yum, resmi faşist hareketin adamlarıyla hapishane içinde -dışında işbirliği yap, faşist bir devletin hukuksal temellerini hazırla, sonra da büyük bir piskinlikle sosyal adaleten, birey özgürlüğünden, insan haklarından, cumhuriyet rejiminden dem vur. Bravo cunta paşası, sen kendini âlim, âlemi cahil mi sanırsın?

Doğru, bugün büyük kentlerin insanları daha rahat sokağa çıkıyor, trafik kurallarına biraz daha fazla saygı gösteriyor. 12 Eylül öncesi bütün bu biçimsel işlerin yapılmasına anayasa mı, parlamento mu, siyasal partiler mi, demokratik örgütler mi engel oluyordu? Yoksa ortalama yaşı 15-25 arasındaki 15-20 bin genç mi?

"Terör"ü kim planladı, kim tezgahladı? Bir Kontr-gerilla vardı, şimdi ne oldu?

Terörden bunalan kitlelere askeri darbeyi tek çare gibi gösterme tezgahının hiç değilse bir süre için tuttuğu, geniş kitlelerin "can güvenliği-ne" yeniden kavuşma ferahlamasına girdikleri doğrudur. Ama bugün tüm sosyal sınıf ve katmanlar, tekelci sermaye çevreleri haric, cunta için korkulu rüya olan soruları sormaya başladılar bile... Daha da soracaklar. Hesap da soracaklar elbet bir gün...

Evren, 26 bin'den biraz fazla tutuklama veya gözaltına alma olayından söz ediyor. Avrupa Konseyi komisyonları, Amnesty International Örgütü, çeşitli insan hakları örgütleri ise Türkiye'de 12 Eylül sonrası 60 bin'in üstünde tutuklama veya gözaltına almadan sözediyorlar. Hadi bunun 5 bilemedin 10 bin'i "anarşist-terörist" olsun, ya gerisi kim, neyin sesi?

"Halkımızın teslim ettiği ve operasyonlarda ele geçirilen toplam 906 otomatik tüfek, 27527 tüfek ve 172325 tabanca..."

45 milyon nüfuslu Türkiye'de bu sayıyı yalnızca 67 il ve 40 bin köyü bölünce bulunan sayı Evren'in iddiasının ciddiyet derecesini ortaya koymaya yeter.

Evren Paşa'nın konuşmasının boyalı basın tarafından ele beğenilen kısmı, "yurt dışında sapık ideolojiye usaklık yapanlar" a dair. "Sapıklar, zehirlerini orada akıtıyor"muş.

Iran Sahı da devrilmesinden iki yıl önce Batılı televizyonculara şöyle diyordu: "Demokrasi de neymiş? Bu komünistler, sosyalistler sizin zaafınız. Benim ülkemde böyle şeylere yer yok. Hersey güllük gülistanlık."

Paşa, "sapıklar"ın yurda dönüp bağışsız Türk mahkemeleri önünde hesap vermelerini istiyor. "Sapıklar damarlarında asil Türk kanı" taşısalar, yurda dönüp hesap verilmemiş. Yurttaşları damarlarındaki kana göre ayırırma tabii tutmanın ideolojik değerlendirmesini, cunta'ya hâlâ "faşist"liği konduramayana bırakalım.

İnsanlara yaşama, düşündüğünü ifade etme, örgütlenme hakkını tanımıyorsan, ona baskı, hapishane, işkence ve ölümden başka seçenek vermiyorsan, kara listelere konanlar niçin dönsün? Tiranlığın mahkemelerinde yargılanmayı reddederek yurt dışında mücadele yürütmek "asil Türk kanından yoksunluk" ifadesi ise, cunta paşaları, milliyetçilik adına sahip çıktıkları "vatan sairi" Namık Kemal'i ve bilicüme "Jön Türkler"i niyere oturturlar acaba?

Ya iki milyona yakın insanımız niçin yurt dışındadır? Niçin? Türkiye'nin en değerli bilimadamları, uzmanları, sanatçıları, yazarlarının birçoğu niçin yurt dışındadır? Niçin daha milyonlarca insan ve değer yurt dışına çıkmak ve kaçmak için fırsat kolluyor?

Onlar da mı satılmış? Onlar da mı "asil Türk kanından yoksun"?

Usaklığa gelince... Bağımsız, demokratik, özgür ve müreffeh bir Türkiye için savaşmak, bu uğurda dünya demokrasi güçlerinin dayanışmasını sağlamak için çalışmak midir usaklık? Yoksa, darbeyi Amerikalılarla birlikte hazırlayıp State Department'a açılmak, iktidara el koyar koymaz NATO'ya, ittifaklara bağlılık ilan etmek, yurt topraklarını ABD'ye satan SIA'ya imza basmak, Türkiye topraklarında ABD bayraklarını dalgalandırmak midir usaklık? Bakanlıklarına yabancı uzmanlar sokarak, çağdaş Dünyunu Umumiyete'lere imza basmak, Dünya Bankası'nın, IMF'nin emirlerine kavuk sallamak, ülkenin yeraltı ve yerüstü servetlerini, insan gücünü cökülsüz şirketlere peşkes çekmek... Eğer USAKLIK değilse, başka nedir bu? Cevap ver, ey Evren Paşa!

Vier türkische Lehrer Opfer einer Rufmordkampagne

„Im Namen des KGB: Ermordet Juntachef Evren!“

BERLIN-WEST (NEUE). - Vier seit Jahren in dieser Stadt lebenden türkischen Lehrern flatterten dieser Tage Telegramme ins Haus, in denen sie „Im Namen des sowjetischen Geheimdienstes KGB“ aufgefordert wurden, sich dem KGB anzuschließen.

An einen verfrühten Aprilscherz glaubten die so Angeschriebenen: spätstens am 2. April nicht mehr! Am diesem Tag erhielt sie, wie im ersten Brief angekündigt, via Flugkisten Berlin-Istanbul und zurück zum Ortungsamt bezahlte Briefe.

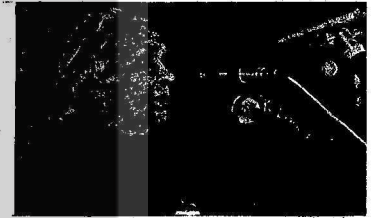
Cunta şefi Evren'in Alman televizyonunu da alet etmeye çalışarak yurt dışındaki Türkiyeli ilerici ve demokratlara karşı giriştiği provokasyon kampanyası'nın somut sonuçları derhal görülmeye başladı.

Federal Almanya'da yayınlanan Die Neue Gazetesi'nin 4 Nisan 1981 tarihli sayısında yer alan şu haber provokasyonun nasıl iğrenç boyutlara ulaştığını gösteriyor:

"4 Türkiyeli Öğretmen
"Karaçalma Kampanyası"
"Kurbanı"
"KGB ADINA CUNTABAŞI
"EVREN'İ ÖLDÜRÜN!"
"Yıllardır bu kentte ya-

şamakta olan Türkiyeli öğretmenlerden döndürülen evlere çalışarak yurt dışındaki Türkiyeli ilerici ve demokratlara karşı giriştiği provokasyon kampanyası'nın somut sonuçları derhal görülmeye başladı. Dört öğretmen bunun üzerine derhal polise ve mahkemeye başvurular. Mahfil bilinen kişiler olarak sistematik hazırlanmış bir karaçalma kampanyasıyla karşı karşıya bırakılmak istendiklerinden çekindiklerini bildirdiler. "Dört Türkiyeli Öğretmenin 30 Mart'ta aldıkları

AVRUPA

TIP Genel Başkanı Behice Boran

Orpen, Gündüz Mutluay, Zeki Kılıç ve Orhan Silier hakkında ise gayabi tutuklama kararı verilmiştir.

Daha önce vatandaşlıktan çıkarıldığı ilan edilen Behice Boran'a ek olarak, Genel Kurmay Sıkıyönetim Askeri Hizmetler Koordinasyon Başkanlığı tarafından hakkında gayabi tutuklama kararı bulunan diğer TIP yönetici ve üyelerine de 20 Nisan'a kadar "teslim ol" çağrısı yapılmıştır.

BORAN'IN AVRUPA KONSEYİ'NE MEKTUBU

Bu uygulamalar karşısında TIP Genel Başkanı Behice Boran, 26 Mart günü Hollanda'nın La Haye kentinde toplanan Avrupa Konseyi Daimi Komitesi başkan ve üyelerine şu mektubu iletti:

"Eski bir milletvekili ve Türkiye-Avrupa Ortak Parlamento Komisyonu'nun eski bir üyesi olarak, 25 Şubat'tan beri Türkiye'deki askeri cuntanın insan haklarını ve demokratik özgürlükleri açıkça çiğneyerek uygulama-

T.C. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü		KCP		235 4212 899 717	
BERLİN		14.09.1989		14.09.1989	
İSTANBUL		14.09.1989		14.09.1989	
BERLİN		14.09.1989		14.09.1989	
1-335 4212 899 717 2		Cash - para baki			

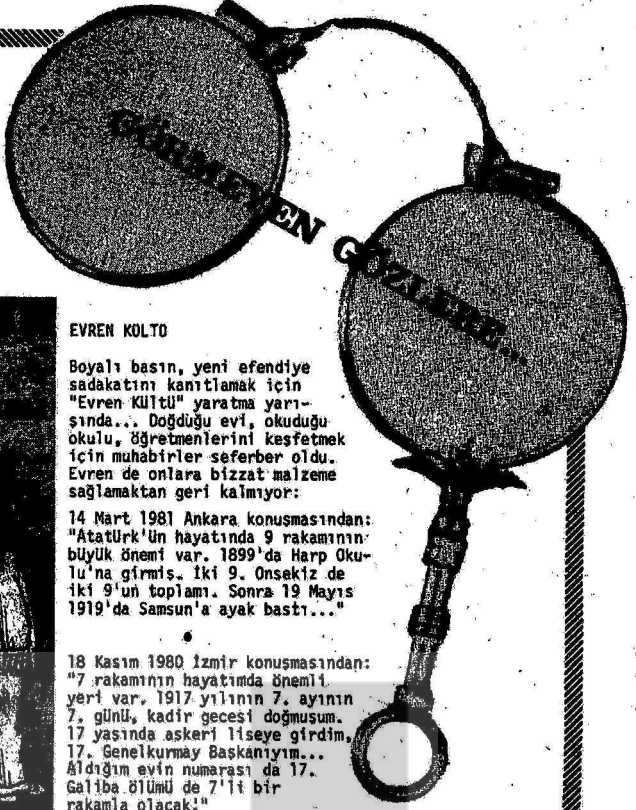
mesajlar şöyle başlıyor: "Değerli yoldaşlar, faşist Evren'i öldürmek üzere 4.4 günlük hareket etmek üzere hazırlanmış. Uçak biletleriniz KGB tarafından sizlere gönderilecektir. Meselenin gizliliğine gerekli dikkati gösterin ve direktiflerimizi bekleyin. Yaşasın sosyalizm. KGB"

"...640 DM'lik ücretleri ödemiş biletlere ek olarak yazılan yazıda da, 'Değerli yoldaş, biletlerinizi gönderiyoruz. KGB'nin emirleri bunu izleyecektir. Yaşasın sosyalizm. KGB' denilmektedir.

Bazıları 13 yıla yakın zamandan beri Batı Berlin'de

yaşayan ve GEW (Bilim ve Öğretim Sendikası) üyesi olan Türkiye'deki öğretmenlerin ülkelerindeki askeri cuntaya karşı tavırda oldukları bilinmektedir. Bu yüzden rejimin hizmetindeki kişilerin yalan kampanyalarıyla öğretmenler aleyhine Alman polisi ve Türkiye'deki makamlara malzeme sağlama çabasına girdikleri tahmin edilmektedir.

Öğretmenlerden birinin eline geçen üçüncü bir mektup ise provokasyonu zorbalık noktasına arştırmıştır. Bu mektupta ise "Verilen emri yerine getiremedikleri takdirde kendilerinin ortadan kaldırılacakları" tehdidi savulmaktadır.

EVREN KULTU

Boyalı basın, yeni efendiye sadakatını kanıtlamak için "Evren Kültü" yaratma yarışında... Doğduğu evi, okuduğu okulu, öğretmenlerini keşfetmek için muhabirler seferber oldu. Evren de onlara bizzat malzeme sağlamaktan geri kalmıyor:

14 Mart 1981 Ankara konuşmasından: "Atatürk'ün hayatında 9 rakamın büyük önemi var. 1899'da Harp Okulu'na girmiş. İki 9. Onsekiz de iki 9'un toplamı. Sonra 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak bastı..."

18 Kasım 1980 İzmir konuşmasından: "7 rakamının hayatında önemli yeri var. 1917 yılının 7. ayının 7. günü, kadir gecesi doğmuşum. 17 yaşında askeri liseye girdim. 17. Genelkurmay Baskanıyım... Aldığım evin numarası da 17. Galiba ölümü de 7'it bir rakamla olacak!"

KONSEYİNE...

ya başladığı yeni bir basıya dikkatinizi çekmek isterim.

"Turt dışında bulunup da haklarında kovuşturma açılmış bulunan kişiler hakkında geri dönerken güvenlik kuvvetlerine teslim olmağa çağırılmakta, bu çağrı tarihinden itibaren bir ay içerisinde teslim olmadıkları takdirde vatandaşlıktan çıkarılmakla tehdit edilmektedirler.

"Aslında, hukukun temel ilkelerine aykırı olan bu usul, ülke içinde bulunup da yurt dışında oldukları varsayılan kişileri ortaya çıkıp teslim olmağa zorlamak için de kullanılmaktadır."

Boran, mektubunda, yeni yayınlanan Yurttaşlık Yasası ve ona ilişkin yönetmeliğin esasları hakkında açıklama yaptıktan sonra şöyle devam etmektedir:

"Demokratik hak ve özgürlükler açısından çok önemli bir diğer nokta da şudur: Devlete karşı suç işlemekle itham edilen kişiler de bu uygulamaya tabi tutulmaktadır. Cezasız ağır hapis olan 'devlete karşı suçlar' arasında ise, 'devletin, hükümetin itibarını sarsmak, güvenlik kuvvetlerini küçük düşürmek, Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. maddelerine aykırı olarak siyasi propaganda yapmak' da yer almaktadır."

Örnek olarak seçim propagandası konuşmalarından ötürü kendisinin Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından 8 yıl 9 ay hapse ve 2 yıldan fazla gazetin al-

tında bulundurulmaya mahkum edilmesini ve bu yüzden vatandaşlıktan çıkarılması olmasını gösteren Boran, Avrupa Konseyi'nin bu hukuk dışı uygulamasına dikkati çekmiştir.

Boran, mektubunda, işkence konusu üzerinde durarak, şimdiki kadar sadece ölümle sonuçlanan işkence olaylarının sorumluları hakkında soruşturma açıldığını, oysa işkenceyle öldürmenin istisnai bir durum olduğunu vurgulayarak, öldürmeksiz ve hatta iz bırakmaksızın uygulanan sistemli işkencelerin sorumlularının takipsiz kaldığını belirtmiş, "Bu bakımdan işkenceden ölenlerin sayısının bu kadar yüksek olması, dikkati çekicidir ve ölümle sonuçlanmayan işkence olaylarının boyutları hakkında düşündürücü bir göstergedir," demiştir.

Boran'ın mektubu, Avrupa Konseyi Başkanı De Koster-

in 26 Mart günü La Haye'de yaptığı basın toplantısı sırasında bizzat kendisine verilmiş, ayrıca basına ve Avrupa Konseyi Daimi Komite üyelerine açıklanmıştır.

GAZİOĞLU'NUN BASIN TOPLANTISI

Mücadelesini yurt dışında sürdürdüğü için Boran'la birlikte ilk kez "vatandaşlıktan çıkarılma" uygulamasına hedef olan TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, 31 Mart günü Bonn'da bir basın toplantısı yaparak, faşist askeri cuntanın içyüzünü Alman basınına açıklamıştır.

Almanya Öğretmenler Sendikası (GEW) ile ortaklaşa yapılan basın toplantısında, TÖB-DER'in 200 bin üyesiyle Türkiye'deki üçüncü büyük demokratik meslek örgütü olduğunu, örgüt yöneticilerinin büyük bir bölümünün kovuşturmaya uğradığını, yüzlerce öğretmenin işlerine son verildiğini ya da son verme tehdidi altında bulundurulduğunu belirtmiştir.

GEW Genel Başkanı Frister ise, basın toplantısında, Federal Hükümet'e bir mektupla başvurarak Türkiye'de insan haklarının ve sendikali özgürlüğün gözettiğini ve sığılacak her türlü önlemin alınmasını istediklerini söylemiştir.

GEW Yürütme Kurulu, ayrıca Türkiye'de aranan veya tutuklanmış bulunan TÖB-DER üyesi öğretmenlere dayanışma olarak 10 bin DM'lik bir yardım kararı almıştır.

TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu

Lockheed'den ne haber?

Bir anda ortada ne anayasa, ne de yasa bırakmayan cunta, Ziyâllık anayasasını reddeden Pakistan yüksek yargıçları kadar bile olamayan Anayasa Mahkemesi'nin sayın üyelerine, herhalde boş oturmaktan sıkılmadıkları diye, 141 ve 142'nin "anayasaya uygun"luğunu onayladıktan sonra, bir iş daha buldu. CHP döneminin AP'den transfer iki bakanını Yüce Divan olarak yargılayacaklar. Ancak konu yolsuzluktan ağıda mı, akla geliveren sadece iki bakan mı? Gazetelerde tefrika edilen Demirel-Türkeş döneminin, Meclis'ler çalıştırılmadığı için sonucu bağlanmayan yolsuzluk dosyaları ne oldu? Bunların yerine, güneş battıktan sonra seçim konuşması yaptığı için veya muhalefette iken hükümet hakkında "hakaretimiz elifaz" kullandığı için açılmış sudan davalar yürümekte. Mobilya'dan çimentoya, TIR filosundan demiryolu arsasına, fabrikadan ihalelere, resmi banka kredisinden vergi iadesine kadar akla gelebilecek her konuda çok becerikli Demirel ailesinin nice marifeti dosyalanmış mıydı?

Ya Lockheed hikayesine ne dersiniz? ABD'de yapılan soruşturmada Türkiye'de de bazı müktebidlere rüsvet verildiği açıklanmış mıydı? Hatta "komisyon" adı altında rüsvet alan bu kişilerin isimlerinin Türkiye'ye iletilmediği de haber verilmişti. Meclis'te komisyonlar kurulmuş, sorular sorulmuş, cevaplar verilmiş, firmanın müessesili hakkında usulen bir soruşturma açılmıştı; derken soruşturmanın tam usulüne açılmadığı anlaşılmış, birden başka olaylar patlak verdiği için dikkatler tavsamış, Lockheed işi de hazırlatı oluvermişti. Bahanesi de hazırda: Meclisler çalışmıyordu...

Ya şimdi. Meclis, Senato hepsi bir arada topu topu 5 kişi. Yasamının da yölesine tiryakisi oldular ki, çıkaracak yeni yasa bulamazınca, kendi çıkarılmaları yasayı evirip çevirip yeniden yasalaştırıyorlar. Hem de iki kez, üç kez...

Öyleyse niçin sadece iki bakan? Japonya'da bir bakanın yakılmasına neden akademi bizim pek "fazilet"li beş "parlamentar"imiz her ne hikmetse ayaracak pek vakit bulamıyorlar. Bir bulabilseler, sorumlularını bülbül gibi öttürecek "özel yöntem"leri mi yok?

Ama ne yapınlar, vakitleri yok... Yok yok, başka bir neden daha olmasın? Zira bu uçaklar, yolcu uçağı değil, askeri uçak. İğn içinde generaller, pağalar var. Biz hendis sara gelmişler diye avunurken, dosyaya el atmış da listede kendi adlarını görmüş olmasınlar?...

Suikastları protesto bahanesiyle şovenizm körüklendi

Avrupa sokaklarında ırkçı-gerici sloganlar bağırıldı

"ERMENİ TERÖRÜ" SORUNU...

Geçtiğimiz günlerde Paris'te iki Türkiyeli diplomat daha öldürüldü. Böylelikle son beş yılda kendilerine gizli Ermeni örgütleri süsti verenlerce öldürülen Türkiyelilerin sayısı 13'ü buldu. Son suikastları üstlenen "Asala" adlı bir örgüt Fransız haber ajansı AFP'ye şu istemleri iletti:

- Ermeni katliamlarının Türkiye Cumhuriyeti tarafından tanınması,
- Ermeni topraklarının iade edilmesi,
- Türkiye'deki bugünkü faşist iktidarın alaşağı edilmesi.

Anlaşılan, "Asala" denen kuruluş, özellikle son istemiyle, Türkiyeli bir takım ilerici güçlerin desteğini istemektedir.

Son suikastlara karşı Cunta yönetimi tarafından Avrupa'nun çeşitli ülkelerinde özellikle Konsolosluk destekli gerici örgütlerin katılımıyla organize edilen protesto yürüyüşlerinin de giderek şovenist bir kampanya haline dönüştürülerek "Bir Türk ölü, bin Türk doğar" gibisinden ırkçı sloganların Avrupa sokaklarında bağırılması, hatta Türkiyeli anti-faşist güçleri "Ermeni terörizmi"nin suç ortağı olarak gösterme provokasyonlarına girişilmesi de dikkate alındığında, sorunun Türkiyeli ilerici güçler tarafından dikkatli biçimde değerlendirilmesi gerekmektedir.

KAPİTALİST BATI ÜLKELERİNİN DURUMU

Ermeni sorunu üzerinde, başta Fransa ve Federal Almanya olmak üzere Batılı hükümetlerin şöyle ikili tutumuna tanık olumaktadırlar: Bir yanda her türlü basın-yayın araçlarıyla Ermeni Katliamının TC hükümetleri tarafından asla tanınmadığı ve Ermeni teröristlerinin eylemlerinin haklı nedenlere dayandığı iddiası... Öte yanda ise, "Asala" adlı örgütün ilerici görüntümlü taleplerinden çıkarak, Ermeni terörist örgütlerinin Sovyetler Birliği'ne desteklendiği, Filistin gerilla kamplarında eğitim gördükleri yolunda kitle iletişim araçlarına "sızdırılan" haberler...

Böylelikle her taşla iki kuş vurulmak isteniyor: İlk çaba, yoğun ve kitlesel bir propagandayla Batı ülkelerinde yaşayan çok sayıda Ermeni kökenli kişiler ve gruplar üzerinde politik ve parlamentarist bir avantaj

TORK DİPLOMATLARINA KARŞI ARKA ARKAYA SUİKAST EYLEMLERİNE GİRİŞEN VE "GİZLİ ERMENİ ÖRGÜTÜ" ADINI KULLANAN GRUPLAR, SON ZAMANLARDA "ERMENİ KATLIAMLARININ TORKİYE CUMHURİYETİ TARAFINDAN TANINMASI VE ERMENİ TOPRAKLARININ İADESİ" İSTEMLERİNE BİR DE "TORKİYE'DEKİ BUGÜNKÜ FAŞİST İKTİDARIN ALAŞAĞI EDİLMESİ" İSTEMİNİ EKLEMİŞLERDİR. ASLINDA, BU TÜR EYLEMLER VE BU EYLEMLERE "CUNTANIN ALAŞAĞI EDİLMESİ" İSTEMİNİN GEREKÇE

ve aynı zamanda Türkiye üzerinde uluslararası ilişkiler planında yeni etkin ve yönlendirici konumlar sağlamaya dayanıyor.

İkinci tutumda ise, yer-yüzünde yükselen sosyalizm alternatifini Sovyetler Birliği'ne yeni suçlamalar yönelterek zayıf düşmek ve uzun vadede Ermenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ve giderek Sovyetler Birliği'nde muhtemel toplumsal ve etnik bir sarsıntıya (destabilizasyona) yölecek koşulları hazırlamak amaçlanıyor.

ULUSAL SORUN AÇISINDAN ERMENİLERİN DURUMU

Ruşkusuz Türkiye'de Ermeniler de dâhil olmak üzere

re tüm milliyetler ve ulusal-etnik azınlıklar, çeşitli şoven ve insanlık dışı baskılara maruz kalmışlardır. Türkiye'de köklü bir rejim değişikliği olmadığı sürece de, bu ayrımcı sosyal ve ekonomik politika da sürüp gidecektir.

Gerçi Lozan Antlaşması ile Türkiye'deki gayri-müslim azınlıklara ana dilde yayın yapma, hatta kendi alfabeleri ve dilleriyle lise seviyesine kadar eğitim göme, örgütlenme v.s. haklar tanınmıştır; hatta sadece ayrıcalıklı aile çocuklarının gidebildikleri paralı, özel sınavlı, emperyalizmin ideolojik üsleri olmak misonuyla kurulmuş, yabancı dilde eğitim yapan kolejlere, Amerikan

GÖSTERİLMESİ, FAŞİST CUNTANIN EKMEĞİNE YAĞ SORMEKTEDİR. CUNTA YÖNETİMİ, KİTLELERİN DİKKATİNİ BASKA YÖNELERE CEVİREK HALK DÖŞMANI POLİTİKASININ SONUÇLARINI GÖZLERDEN KAÇIRMA VE ŞOVENİST PROPAGANDAYA HİZ VERME OLANAĞINI BULMAKTADIR; OSTELİK BUGÜN FAŞİST DİKTATÖRLOGON YIKILMASI İÇİN MOCADELE VEREN İLERİCİ GÜÇLERİ BU TERÖRİZMİN SUÇ ORTAĞI GİBİ GÖSTERME PROVOKASYONUNU BIZZAT EVREN'İN KENDİSİ AÇIKÇA GELİŞTİRMEKTEDİR.

etkisindeki üniversitelere gitme konusunda bu azınlıkların doğal öncelikleri görülmektedir. Ama tüm bunlar gayri-müslim azınlıkların kapitalist olmayan kesimlerinin ulusal ve dinsel bakıdan masun kalmasını sağlamamış, özellikle ünlü 6-7 Eylül saldırılarından sonra başlayan dışı göç süreci, bugün Türkiye'deki toplam gayri-müslim sayısının 100 bin'in altına düşmesine yol açmıştır. Bunların yüzde 90'ı da İstanbul'da yoğunlaşmıştır. Sınıfsal açıdan tekrar altını çizelim: Her ne kadar holdinglerin idare meclislerinde gayri-müslim parababalarına da rastlanmaktaysa da, Ermeni, Rum, Yahudi, Süryani kökenli emekçiler yada kü-

çük üreticiler, hem sınıfsal hem de ulusal baskının kışkacındadırlar.

Ama bugün Türkiye'de ulusal baskının asıl boy hedefi, nicel ve nitel açıdan da gözönüne alındığında, Kürt milliyetidir. Eski CHP milletvekili, daha sonra başmız bakan Serafetin Elçi, "Ben Kürdüm" dediği için 1,5 yıla yakın hapse mahkum edilmiştir. Evet, Türkiye'de bir Kürt sorunu vardır. Özellikle Türkiye Kürdistanı'nda yaşayan ve sayıları 9-13 milyon arasında değişen Kürt milliyeti, kendi dilinde yayın yapma, eğitim, örgütlenme haklarından yoksundur.

Türkiye'de genel olarak ulusal sorun bbylesine karmaşık bir yapı gösterirken,

BULGARİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ XII. KONGRESİ

Bulgaristan Komünist Partisi'nin XII. Kongresi 31 Mart günü Sofya'da toplanmış bulunuyor. Kongre'ye Parti Birinci Sekreteri ve Devlet Başkanı Todor Jivkov tarafından sunulan rapor, Bulgaristan'da son on yılda kaydedilen ekonomik gelişimin genel bir tablosunun çizilmesi ve yeni dönem için öngörülen ekonomik yönelimlerin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır.

Son on yılda ulusal gelirin ve ülkenin sabit sermayesinin iki mislinden fazla artış göstermesi, sosyalist ekonominin gelişiminin en somut ifadesini oluşturmaktadır. Bu gelişimin halkın yaşam standardına yansımaları, nüfus başına tüketiminin 1970'de 285 Leva iken 1980'de 619 Levaya yükselmesinde görülmektedir.

Rapor, ekonominin yanısıra sosyal ve kültürel alandaki ilerlemeleri de kaydederek, sosyalist ekonominin kendi başına bir amaç değil, halkın maddi ve kültürel ihtiyaçlarının sürekli daha iyi karşılanması ve insanın kişiliğinin uyumlu gelişmesi için bir araç olduğunu vurgulamakta, parti'nin politikasının "Herşey insan adına, herşey insan yararına" ilkesi eksenine oturduğunu açıklamaktadır.

Batıda derinleşen krizin Bulgar ekonomisini de olumsuz yönde etkilediğini, işlerin yürütülmesinde henüz çözülmemiş sorunlar olduğunu belirten raporda, buna rağmen belirleyici olan noktanın "güçlüklerin, yanlışların, yetersizliklerin üstesinden gelinbilmesi," olduğu belirtilerek, "Elimizde kalan, kazanımlarımızdır, ekonomik gücümüzün 1970 Bulgaristan'ınınkinin iki misli olan 1980 Bulgaristan'ıdır," denilmektedir.

Raporda esasları açıklanan 8. Plan döneminde Bulgaristan için yeni bir ekonomik atılım öngörülmektedir. Bu dönemde, bilimsel ve teknolojik devrimin sağladığı tüm olanaklar uygulamaya konulacak, otomasyon yetkinleştirilecek, tüm üretim ve hizmet alanlarında en ileri teknoloji işe koşulacaktır.

Todor Jivkov, iç politika alanında da, sosyalist demokrasinin daha da geliştirilmesi için,

yönetimle halk arasında doğrudan başları güçlendirmek için gerek yüksek yönetim organları, gerekse yerel Halk Konseylerinin yeni yöntemler oluşturduklarını açıklamıştır: "Çiftçi Partisi, Vatan Cephesi, Sendikalar, gençlik ve kadın örgütleri ve diğer örgütler ülkenin yönetiminde giderek artan bir rol oynamaktadırlar. Halkın, hem temsilciler seçme yoluyla, hem de doğrudan doğruya yönetime katılmasıyla sosyalist demokrasi sürekli geliştirilmektedir."

Daş ilişkiler ve politika konusunda Jivkov, geçen on yıllık sürede barış ve yumuşama politikasının büyük başarılar kazandığını, bunda Sovyetler Birliği ile diğer sosyalist ülkelerin olumlu rol oynadıklarını, kapitalist ülkelerin bazı yüksek kademe yetkililerinin de sorunlara gerçekçi ve açık görüşlülükle yaklaşarak çözümüne katkıda bulduklarını belirtmiştir. Öte yandan, Amerika'daki savaş yanlısı çevrelerin ve NATO'nun silahsızlanma ve askeri detantı engelleyici davranışlarına, emperyalizmin dünyanın çeşitli bölgelerindeki faaliyetlerinin artmasına, ve Çin yönetiminin dünya barışına zarar veren etkilerine dikkati çekmiştir. Raporda, bununla beraber, Çin halkına verilen büyük değer vurgulanarak, gelecekte onun dünya komünist hareketinde olumlu rol oynayabileceği inancı belirtilmektedir.

Güncel güçlükler, engellere ve sorunlara karşın Bulgaristan'ın Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle birlikte barış, detant ve silahsızlanma için çalışmalarını sürdürdüğünü belirten raporda, sosyalist topluluğu oluşturan ülkeler arasındaki ilişkiler, işbölümü ve bütünleşme süreçleri, yardımlaşma ve birlik üzerinde durularak bunun gerek topluluğun bütünü, gerekse her bir üyesi için yararları vurgulanmaktadır.

Jivkov, raporunda, Polonya Birleşik İşçi Partisi ve tüm Polonyalı yurtseverlerle dayanışma içinde olduklarını, iç ve dış gerici kuvvetlerin üstesinden gelecek sorunlarını çözeceklerine inandıklarını ve Afganistan'da da şartsız desteklediklerini açıklamıştır.

Örgüt

İSVİÇRE'DE FAŞİZME KARŞI DİRENİŞ KOMİTESİ KURULDU

İsviçre'de faşist askeri darbeden sonra geçici olarak oluşturulan "Faşizme Karşı Geçici Direniş Komitesi", 8 Mart günü yaptığı tüm demokratik kuruluşlara açık toplantısında kalıcı bir nitelik kazanarak "Faşizme Karşı Direniş Komitesi" adını almıştır. Demokrasi İçin Birlik, Gerçek Gazetesi ve Kıvılcım Gazetesi temsilcilerinin girişimiyle kurulmuş olan komite, safalarının tüm anti-faşist güçlere açık olduğunu ilan etmiştir.

SULZBACH DERNEĞİ DÜNYA KADINLAR GÖNÜNO KUTLADI

8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla Sulzbach Türkiyeli İşçiler Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından bir toplantı düzenlendi. Türkiyeli ve Alman çağrılıların katıldığı toplantıda, dernek adına konuşan bir kadın üye, konuşmasının son bölümünde, Türkiye barış, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm hareketinin önderi Behice Boran'ı ve Türkiye'nin diğer yığıt kadınlarını saygıyla selamladı.

Derneğin çocuk korosunun müziklendirdiği toplantıya çok sayıda mesaj gönderilmiş bulunmaktadır. Toplantıdan Almanca yapılan konuşmalarda da, Türkiye'deki faşist cuntaya Alman Hükümeti'nce yapılacak yardımın kesilmesi istendi.

BREMER-HAVEN'DE DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTÜ ANLAYIŞINI EGEMEN KILMA MÜCADELESİ

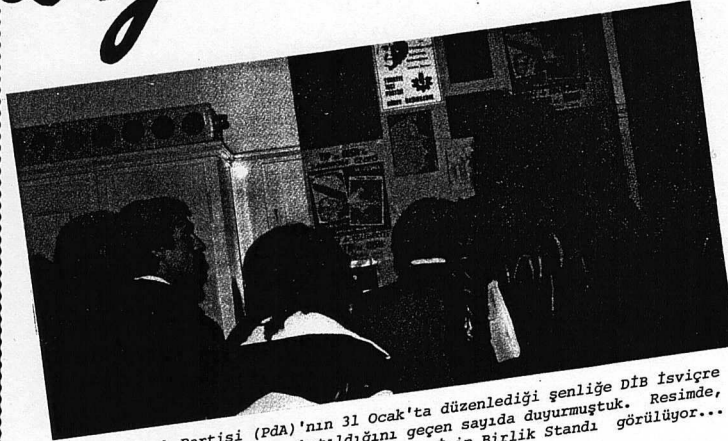
Bremer-Haven ve Çevresi Türkiyeli İşçiler Sosyal Dayanışma Derneği'nin Kongresi, 29 Mart pazar günü yapılmıştır. FİDEF'e üye olan bu derneğin bir yıl kadar önce 150'yi aşkın üyesi varken, yönetime egemen bulunan "siyaset" in demokratik kitle örgütü çalışmasıyla ilgili kısa zamanda yarıya inmiş bulunuyordu.

Bu durum, 78 üyenin katıldığı kongrede, çeşitli sol eğilimlere mensup üyelerin güçlü bir muhalefet grubu oluşturmalarına yol açmıştır. Gerek kongre başkanlığı, gerekse yeni yönetim kurulu seçimlerini alabilmek için, üst örgütün yönetimi Federal Almanya'nın diğer bölgelerinden de toplantıya çok sayıda adam getirilerek zorbalık ve sindirme yoluna başvurulmuştur. Kongreyi söz konusu siyasetin almasına rağmen, demokratik kitle örgütü anlayışının savunucusu güçlü bir sol birliğin örgüt içinde gün geçtikçe etkinlik kazandığı inkar kabul etmez biçimde kanıtlanmıştır.

BREMER-HAVEN POLİSİ'NİN TÜRKİYELİLERE YENİ BASKISI

Bremer-Haven'de Yabancılar Polisi, Federal Almanya'nın hiçbir yerinde görülmeyen bir uygulamayla Türkiyeli işçilere baskı konusunda adeta faşist cunta'yla yarışa çıkmıştır.

Yasaları ve kararnameleri ayakları altına alan yabancılar polisi, Oturma hakkı isteyen Türkiyelilerden, Türkiye'deki savcılıklardan herhangi bir sabıkası olmadığının dair kağıt getirtmelerini istemektedir.

● İsviçre Emek Partisi (Pda)'nin 31 Ocak'ta düzenlediği şenliğe DİB İsviçre Örgütü'nün de bir standla katıldığını geçen sayıda duyurmuştuk. Resimde, şenlikte büyük ilgi uyandıran Demokrasi İçin Birlik Standı görülüyor...

12 MART'IN YILDÖNÜMÜNDE MONİH VE BERLİN'DE ANTI-FAŞİST TOPLANTILAR

12 Mart Darbesi'nin 12. yıldönümü ve 12 Eylül Darbesi'nin de 6. yılını doldurması dolayısıyla Münih Türk Kültür Birliği, 14 Mart Cumartesi günü kendi lokalesinde tüm ilericiilere, yurtsever-demokratlara açık bir toplantı düzenlemiştir.

Geniş bir katılımı yapılan toplantı, "dünyü ve bugünü ile hareketimizin eksikliklerini, zaafalarını beraber ortaya çıkar-mamız, bunların üzerinde tartışmamız, ense kökümüze gelip oturan askeri cuntanın niteliğini tanımlamamız ve bu cuntaya karşı mücadele perspektifini çizmemiz" bakımından da önemli bir eylem olmuştur.

Berlin'de de 14 Mart gecesini, bir "Anti-faşist Güçlerle Dayanışma Gecesi" düzenlenmiştir. Demokrasi İçin Birlik Berlin Komitesi, Gerçek Gazetesi'yle Dayanışma Komitesi, Kürdistan İşçi Derneği, Yurt Dışı Kürdistan Öğrenci Birliği (AKSA) ve İşçi Kültür Merkezi'nin desteklediği gecede Türkiye'deki faşist baskı rejiminin yapısı ortaya konmuş, anti-faşist mücadele hedefleri vurgulanmıştır.

FRANKFURT'TA İŞÇİ TEMSİLCİSİ SEÇİMLERİNDE GENİŞ YELPAZELİ SOL BİRLİĞİN BÜYÜK BAŞARISI

Frankfurt Bölgesi'nde bulunan ve 1500'e yakın Türkiyeli işçinin çalıştığı ENKA (Glanzstoff)'da işçi temsilciliği aday seçimleri, bilimsel sosyalistlerin "birlik" yönündeki çalışmaları açısından öğretici bir deney olmuştur.

İlk olarak 8 Şubat'ta yapılan seçimlere sol gruplar dağınık olarak katılmış ve oylamalar anti-demokratik biçimde yapıldığı için de başarılı sonuç alamamışlardır.

Ancak, bilimsel sosyalist işçilerin öncülüğünde açılan bir kampanya sonucunda bu seçimlerin iptali sağlanmış, 1 Mart'ta seçimler yenilenmiştir.

Seçim öncesi bilimsel sosyalist işçilerin büyük çabaları sonucunda en geniş sol yelpazede bir seçim işbirliği sağlanmış ve sol gruplar seçime tek liste ile katılmışlardır. Listenin hazırlanmasında ve seçimler sırasında, "bilimsel sosyalist platformda" kabul edilen siyasetlerin

sekte ve kaytarmacı tavırlarına rastlanmıştır. Bu tavırlar, tek listenin beklenen başarıyı sağlamamasında en önemli etken olmuştur.

Sonuçta, 900'e yakın Türkiyeli işçiden 492'sinin oyunu alan bilimsel sosyalist bir aday liste başı olma başarısını göstermiştir. Diğer sol birlik adayları ise listenin sonunda kalmışlardır. Bundan önceki yıllarda yapılan işçi temsilciliği seçimlerine en fazla 100 kişi katılırken, solun bu bölgede örgütlü bir güç haline gelmesi sonucu, bu seçimlerde katılım oranı büyük artış göstermiştir.

DİD KONGRESİ VE DÜNYA KADINLAR GÖNÜ

Düsseldorf ve çevresindeki Türkiyeli işçilerin demokratik kitle örgütü olan Düsseldorf İşçi Derneği'nin 6. Genel Kurulu, 22 Mart pazar günü yapılmıştır. Olanı bu hava içinde geçen kongrede, yurt dışındaki Türkiyeli işçilerin özgül sorunları üzerinde ayrıntılı olarak durulmuş, göçmen işçilerin konularının Türkiye'deki ekonomik ve politik durumdan ayrı ele alınması gerektiğinden hareketle, ülkemizdeki faşist askeri diktatörlüğün teşhir edilmesi ve cuntanın baskıcı altındaki yurtsever güçlerle dayanışmanın güçlendirilmesi, ertelenemez görevler olarak belirlenmiştir.

Üte yandan, Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla Düsseldorf İşçi Derneği, bu yıl da 14 Mart günü Düsseldorf'ta bir gece düzenlemiştir. Çok sayıda Türkiyeli ve Alman izleyicinin bulunduğu gece, aynı zamanda, göçmen işçilerin dostluğunu ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmayı güçlendirme gecesi olmuştur.

Gecede, DİD korusu ve çocuk folklor topluluğundan sonra Melike Demirag ve Şanar Yurdatanpan da 600'ü aşkın izleyicisiyle direniş ve mücadele türkülerıyla coşturmuşlardır.

EVREN CUMHURİYETİ TÜRKİYE'DEKİ ARACILARA DA SALDIRIYOR.

Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadeniz, 3 Şubat 1981 tarihinde Ankara'da yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında, "Genelkurmay Başkanlığına gönderdiği bir emirde, Türkiye'de Arapların ayaklanması hakkında hazırlanmış bir rapor, gerekli önlemlerin alınmasını, birleşik Karadeniz iline yerleştirilmesi için hazırlanan raporun değerlendirilmesini, Arapların Türkiye'de faaliyetlerini sürdürmelerini, AKSAD'ın çalışmalarını raporlamasını"

Özel olarak Ermeni sorununa Türkiye'li ilericiler, demokratlar nasıl bakmalıdır? Tarihsel gerçek nedir? Emperyalist merkezler ve Türkiye'deki işbirlikçileri, Ermeni sorununu kendi çıkarları açısından nasıl sömürmektedirler?

TOPLUMSAL BARİŞ DÖNEMİ

Ermeni halkının kökenleri, tarihi üzerine çeşitli teoriler, görüşler mevcuttur. Uzak tarihte kısmen birleşen uzmanlar, yakın tarih ve özellikle de 19. ve 20. yüzyıllardaki gelişmeler konusunda pek o kadar görüş birliğine vammış gibi görülmektedirler.

Sorun olan Ermeni katliamını inkar kabul etmez bir gerçektir. Fakat bu gerçek, "Ermeni terörü" adına konuşan çevrelerin iddia ettikleri gibi "Barbar Türkler" in insan kesme hırsından kaynaklanmaktadır. Ama, olay, kafatasçı Türk tarihçilerinin yazdığı gibi, "Ermeni gâvuru" nun Türk'ün son kalan yurdunu işgal etme isteği üzerine Türk'ün şahlanıp kendisini koruması da değildir.

Bu iki tezden çok daha akla yatkın modern tez, Batılı egemen güçlerin (ki buna Çarlık Rusyası'na da dahil etmek gerekir), Osmanlı İmparatorluğu'nu paylaşma sürecinde, yerel ve doğal çelişkilere yararlanarak halkları birbirine kırdırma politikasının Ermeni kurumuna yolaçtığı görüşüdür.

Anadolu'da IV. yüzyılda Ermenilerin Ortodoks Kilisesi'nden kopup milli kilise halinde örgütlenmelerinden sonra başlayan Ermeni-Bizans çelişkisi ve çatışmaları, buna paralel olarak görülen Ermeni-Arap çelişkisi acılı sonuçlarıyla XI. yüzyıla kadar sürmüştü, bundan sonra Selçuklular ve Osmanlılar dönemlerinde Anadolu'da Ermenilerin de içinde yer aldığı bir toplumsal barış (konsensus) sağlanmıştır.

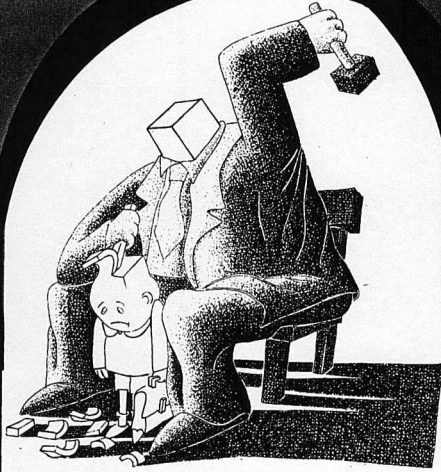
Osmanlı döneminde Ermeniler ruhani ve cismani iktidar tanımıştır. İran'daki ve Anadolu'daki iç feodal güçlere karşı Osmanlı tarafından bir denge unsuru olarak kullanılan Ermeniler, bu statüden yararlanarak, ve de Yahudilere rakip olarak, özellikle zanaatta, Ortadoğu kara ticaretinde ve İstanbul sarraflığında önemli ekonomik mevziler elde etmişlerdir.

(Devamı gelecek sayıda)

haberleri

TÜRKİYELİ SANATÇILARIN DÜNYA TİYATROLAR GÜNÜ DUYURUSU

1979 yılında Akşehir'deki Nasrettin Hoca Şenliği'ndeki karikatür yarışmasında birinci ödülü kazanan Mehmet Altuğ'un yukarıda görülen karikatürü sanki bugünü haber vermek için çizilmiş gibi...Türkiye'de kültür, bilim ve sanat hayatı işte bu şekilde biçimlendirilmeğe başlandı.

27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü dolayısıyla, halen yurt dışında bulunan dört tiyatro sanatçısı, Ayşe Emel Mesçi, Mahmut Cökgöz, Ragıp Yavuz ve Semah Cökgöz, dünya tiyatrocularına hitaben bir duyuru yayınlamışlardır. Bu duyuruda şöyle denilmektedir:

"Bugün tiyatro adına dünyada coşku var, sevinç var, umut var. Ya Türkiye'de? Zulüm var, işkence var, zindan var, gaspedilen, yasaklanan Brecht'ler, Sartre'ler, Gorki'ler, Nazım Hikmet'ler var. Zindanlara sokulan, işkence edilen sanatçılar, aydınlar var.

"Bizler Türkiye'li sanatçılar olarak, Pir Sultan'ın, Yunus Emre'nin, Köroğlu'nun takipçileriyiz. Özgürlük düşüncesini bir Faşist Paşa'nın çürük dişleri arasında ezdirmeyiz ve ezdirmeyeceğiz.

"Faşist Evren Cuntası'nın kapıkulları önce provalarını, askerleri sansürücü olarak sokmak istedi, direndik. Herbizim işyerimizden atıldık. Ardından evlerimiz basıldı, kitaplarımız gaspedildi. Hakkımızda arama emri verdiler. Pe-

lerimize köpeklerini saldırlar. Açlığa, sanatsızlığa, tutsaklığa mahkum ettiler akılları sıra. Ama bizler ne dün, ne bugün, ne de yarın onların mahkum edemedikleri ve edemeyecekleriyiz.

"Bizler, Türkiye'li tiyatrocular olarak sanatımızın vurucu gücünü her zaman baskı, sömürü ve faşizm hedefine yönelttik. Gönümüzüce kavgamızı Türkiye işçi sınıfından ve yoksul Kürt köylülüğünden yana koyduk. Yetmedi. Ama bir gün gelecek yeteceğiz.

"Bugün TÜRKİYE SAHNESİNDE AISKHILLOS'UN 'ZİNCİRE VURULMUŞ PROMETHEUS' adlı oyununu oynayıyor. ZEUS rolünü Devlet ve Genelkurmay

Başkanı General Kenan Evren üstlendi. Emirler yağdırıyor PROMETHEUS'ları zincire vurdurmak için.

"Güm dünya tiyatrocuları, sanatçıları, sanatseverleri, demokratları, ŞİLL'den TÜRKİYE'ye kadar FAŞİST CUNTA'ları lanetlemek için dayanışma günüdür. ANTI-FAŞİST CEPHEDE SAVAŞ VAR. Herkesi saflara davet ediyoruz.

"Bu 27 Mart gününde bizler sadece yas tutabiliriz. Tiyatro adına. Ama sizlerin DÜNYA TİYATROLAR GÜNÜNDÜZ kutlu olsun! Türkiye'de de 27 Mart'ların özgürce kutlanacağı günler umuduyla tüm dünya sanatçılarına, sanatseverlerine ve tüm dünya halklarına SELAM OL SUN."

Ünlü Yunanlı sanatçı Maria Farandouri Türkiye Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Gecesinde direniş şarkıları söyledi

PARİS'TE TÜRKİYE DEMOKRASİ GÜÇLERİYLE DAYANIŞMA GECESİ

TÜRKİYE'DEKİ REJİMİN İÇYÜZÜ ORTAYA ÇIKTIKÇA, BATI AVRUPA'DAKİ DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN TÜRKİYE DEMOKRASİ GÜÇLERİYLE DAYANIŞMA EYLEMLERİ DE YOĞUNLAŞIYOR. FAŞİST CUNTA'NIN MASKEİ DÜŞÜYÜR. 13 MART'TA PARİS'TE DÜZENLENEN "TÜRKİYE DEMOKRASİ GÜÇLERİYLE DAYANIŞMA GECESİ", EVRENSEL BÖYÜTLERİ İTİBARIYLA DE, BU DAYANIŞMA KAMPANYASININ ÖNEMLİ AŞAMALARINDAN BİRİ OLDU.

Mikis Teodorakis, Dayanışma Gecesinde mesajını okuyor

Fransa Ulusal Öğrenci Birliği'yle Fransa'daki Türkiye Öğrenciler Birliği'nin Müttalite salonlarında düzenlenmiş olduğu geceye bin'den fazla Fransız ve Türkiye'li ilericiler ve demokrat katıldılar.

Aynı zamanda başarılı bir sanat gösterisi niteliği taşıyan geceyi ilericiler Fransız sanatçıları Francesco Solleville, Rosalie Dubois ve Catherine Riberiot müzikleriyle renklendirdiler.

Ünlü Yunanlı sanatçı Maria Farantouri geceye Teodorakis'in meo dileleriyle renk katarken, Melike Demirağ da anti-faşist Türkiye'li sanatçılar adına Türkiye'yi dile getiriyordu.

Gecenin politik açıdan en yüksek anı, Yunanlı büyük sanatçı Mikis Teodorakis'in sahnedeki bizzat idettiği dayanışma mesajıydı. Teodorakis, mesajında, özlemlerle şöyle diyor:

"Türk-Yunan halkları arasında köklü - geleneksel bir birlik vardır. Bizler, aynı toprağın insanlarıyız. Çok küçük farklılıklar dışında kültürümüz, yaşayışımız birbirine benzer. ABD emperyalizmine bağımlılığımız açısından da birbirimize benzeriz. Yunanistan ve Türkiye jeopolitik açıdan, emperyalizm için stratejik önem sahibidir. Bu ülkelerde güvenilir sağlam rejimler ister. Yunan halkı, faşist rejimi unutmadı. Dün bizim hapishanelerimizden yükselen işkence sesleri, bugün sizlerin hapishanelerinizden yükseliyor.

"Bizim devrimimiz sizin devriminiz, sizin devriminiz bizim devrimimiz olacaktır. Hiçbir güç Türk ve Yunan halkları arasındaki dostluğu engellemeyecektir.

"Sizlere, Yunan devrimcilerinin, demokratlarının, ilericilerinin, komünistlerinin en iyi dayanışma dileklerini iletirim."

Bilindiği gibi, faşizm döneminde Teodorakis ülkeyi terk ederek tüm dünyaya müziğiyle, konuşmalarıyla direniş mücadelesi yürütmüş, cunta yıkıldıktan sonra da, Yunan Komünist Partisi saf- larında sınıf mücadelesinde aktif yer almıştır.

KÜLTÜR USTALARI KİMIN YANINDASINIZ?

TÜRKİYE BARISSEVERLERİ DÜNYA BARIS GÜÇLERİNE SELENİYOR (III)

Oysa:

İsçi sınıfı ve emekçi halk kitleleri, tüm demokrasi güçleri Bağımsızlık mücadelesi verirken, tümüyle ulusun -Yalnız hain sınıf bunun dışındadır- elbette ki Ulusal çıkarlarını savunmakta, böylece Barış mücadelesinin de temel gücü olmaktadır. O halde Mücadelede gerçek ulusal çıkarların tasviyesi olan Ulusun, hain sınıf dışındaki tüm ezici çoğunluğunun bu mücadele kültürüdür ki, Aslı ulusal kültür deyimine hak kazanır. Üstelik, Gerçek emperyalist kozmopolitizmin aryonlayıcı salgınlarına Gereksiz faşizmin iktidarı aldınatmalarına karşı da Savunmasız kitlelerin silahıdır: Emek kadar, su kadar ihtiyacıdır.

Hen emperyalist kozmopolit "süür" kültürü Hen de burjuva milliyetçiliği, ırkçılık, sovenizm Yani aynı sınıfın iki utamızı yüzü, en başta da sosyalizmin, Dünya sosyalist sisteminin ortak düşmanıdır. Neden? Çünkü Sosyalizm sayesinde "insanlık, uluslararası kültüre giden yolda ilerlerken sağlan adımlarla"

Ve sosyalist dünya, uluslararası sosyalist kültürü yükseltirken, Kitlelerin yasına sevinçleriyle, özgür yaratıcılığıyla, Aynı zamanda, ulusal kültürlerin önündeki engelleri de kaldırmakta, "Evrensel insanlık senfonisinde" ulusal ezgilere ulusal eğilere

en geniş ufukları açmakta Bizim mücadelemizin gücüne de, güc katmaktadır.

Iste bu nedenle Emperyalist sistemde tekeli sermayenin o tarihsel iktidarı olduğunu Birbirine zıt gibi görünen iki ideolojinin de Çıktığı kapı ayndır: İsçi sınıfı enternasyonalizmine Ve onun kucakladığı ulusal hareketlere, ulusal Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine karşı olmak!

Ve sunu asla unutmazlar ki, gerçek ulusal kültürlerin, Ulus çıkarlarını gerçekten temsil eden, onun mücadelesini veren Kültürlerin yükselmesi demek -kitlelerin ona sahip çıkması demek- Emperyalizmin ve faşizmin, savasların gerçek nedeni olan, Ulusların gerçek düşmanı olan, vatanların gerçek haini olan Ortak sınıfsal yüzünün, açığa çıkması demektir kitleler önünde tabii.

Ve ulusların gerçek tasviyecisi emekçi halk yığınlarınının, Gerçek dostları olan birbirleriyle ve sosyalist uluslarla

Elele vererek, ortak düşmana yani emperyalist sisteme Ve onun güdümlüdeki kapitalizme, faşizme, sovenizme karşı Mücadeleli, yani tümüyle barış mücadelesini yükseltmeleri demektir.

Biz Barış savcısı kültür sanat emekçileri, Ulusal kültür meselesine Özünde sınıf mücadelesi olan bu kavga açısından, bakmamız gereği: Emperyalizmin ve faşizmin bu iktidarı olduğunu

Kitleler önünde, en etkin biçimde sererek, gerek Emperyalist "süür" kültürünün sınır tanımayan fuyasına Gereksiz özellikle, faşizmin ırkçı-söven (sözde "millî") kültür safasatasına Karşı mücadelede,

ulusal kültürlere Yalnız onları pasif biçimde korumaktan ibaret değil Fakat karşı silah olarak kullanmak üzere de En geniş kitleler katında sahip çıkmayı örgütlemeye kararındayız.

(Bu, Sadece ulusal renk veya köken kıstaslarına takılıp kalmaksızın, meseleye Ulusal mirasın, ilericilerimiz için -bugün kavga ya hizmet edecek tüm unsurlarını- mutlaka bulup çıkarmak, Geliştirmek, mücadele içinde yenilerini katmak, Fakat aynı zamanda "dünya işçi sınıfı hareketinin ve demokrasi hareketinin uluslararası kültürünü de" Mücadelede mutlaka değerlendirmek, geliştirmek, kazarmak Ve kendi mücadelemizden, uluslararası kültür hazinesine de katmak demektir.)

Böylece, Emperyalizmin ulus düşmanı yüzü ortaya serilecek, Faşizmin sahte "millî"lik maskesi düşürülüp kanlı suratından, Emperyalizm usagi halk düşmanı yüzü açığa çıkarılacaktır.

Silah, esas sahibi olan Ve ulusun gerçek çıkarlarını taşıyan, temsil eden Gerçek yurtsever işçi sınıfının ve emekçi halk yığınlarınının tüm barış güçlerinin omuzunda

Diğer uluslar ve ulusal kültürlerle kol kola Antemperyalist, antifaşist, antisöven hareketi bulacaktır. Esasen

Ulusal kültürlerin gerçekten korunması, gerçekten gelişmesi Ve tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar zenginleşmesi de Ancak bu yolla mümkün olacaktır. Biz, kültür sanat alanımızda da Antifaşist cephe yaklaşımlarını geliştirecek Emperyalizme ve faşizme karşı Ve onların baskı yasalarına, kendi yasalarını bile tanımayan Yasaklarına karşı, tehditlerine, sapıtıcı ödüllerine, dolaylı dolaysız Sansürlerine karşı, Kapatmalarına, dağıtımalarına, kursunlarına karşı İnsanlık düşmanı silahlarına ve zindan duvarlarına, idam sehpalarına karşı, Antemperyalist, antifaşist mücadelede, barış mücadelesinde İnsanlık mücadelesinde Barış güçleriyle saf tutuyoruz

Ve -faşist demagogiye karşı özellikle altım çizerek Gerçek ulusal sahrimiz yüce Nazım'ın sesiyile haklıyoruz: "O duvar O duvarınz ..... viz gelir bize viz! Biz Adımların tarihin aksısına uyduran temelleri çöken emperyalizme vuran, yarın kuran larız!"